

การพัฒนาแนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ สำหรับทันตบุคลากร

วัตถุประสงค์

- เพื่อนำเสนอแนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ สำหรับทันตบุคลากร
- เพื่อหารือ ขอความเห็น ข้อเสนอ และข้อมูลที่เป็นจำเป็นสำหรับการพัฒนา

Introduction

หญิงตั้งครรภ์ทุกคนควรได้รับ

Risk assessment

- Provider
- Patient e.g. Self-reported

Prevention

- 1° preventive measures
 - ↳ OHI (brushing, flossing, diet)
- 2° preventive measures
 - ↳ Periodontal therapy

Dental treatment

As needed

Introduction

หญิงตั้งครรภ์ทุกคนควรได้รับ

Risk assessment

- Provider
- Patient e.g. Self-reported

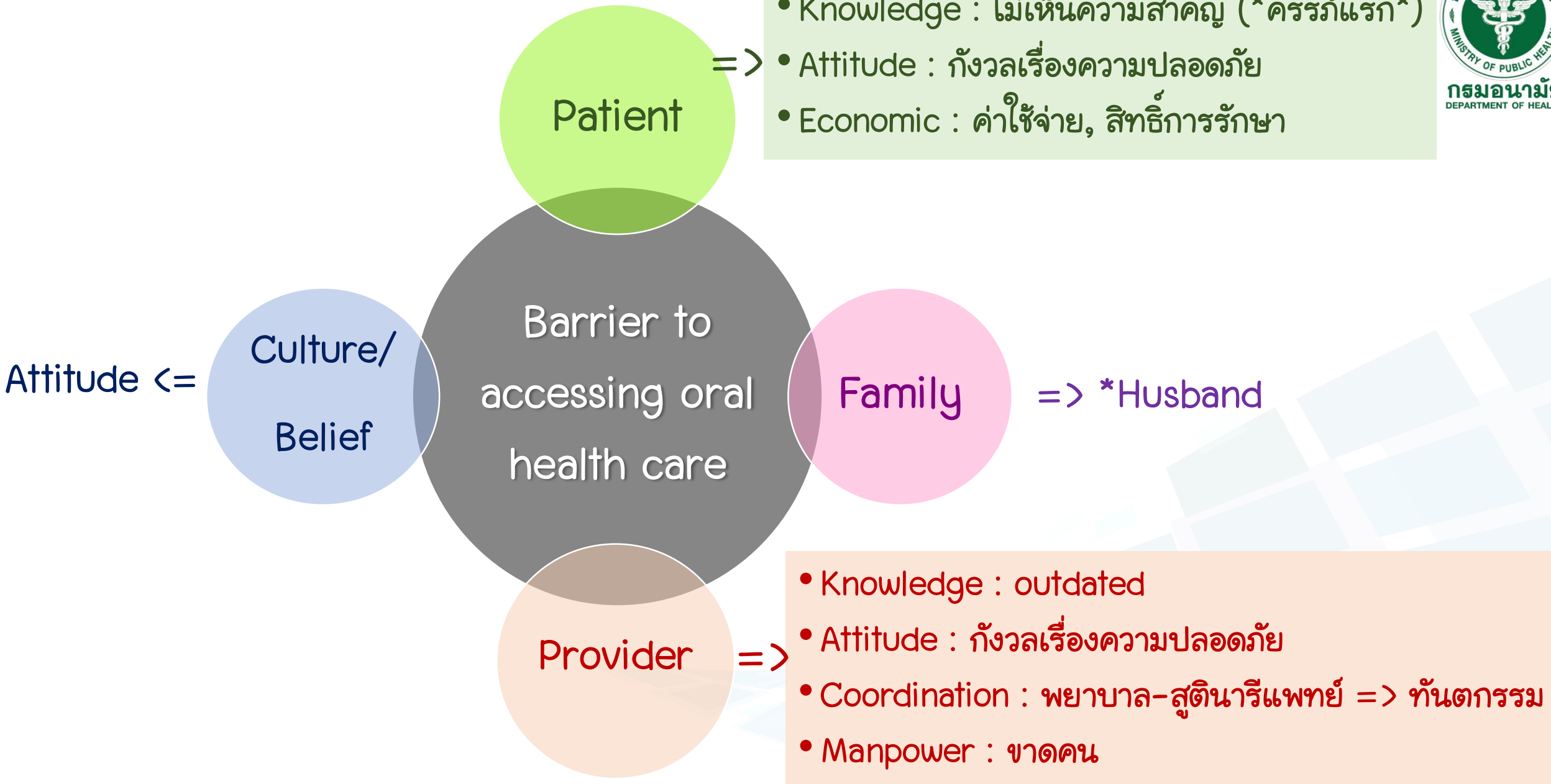
Prevention

- 1° preventive measures
 - ↳ OHI (brushing, flossing, diet)
- 2° preventive measures

Dental treatment

As needed

Barrier => การเข้าถึงบริการ (Access)

การดำเนินงาน

ในพื้นที่

- ANC (สหวิชาชีพ)
 - Risk assessment (pink book)
 - Prevention : OHI
- ห้องทันตกรรม (ทันตบุคลากร)
 - Prevention : Scaling, OHI
 - Treatment
- ชุมชน (อสม., อปท.)
 - ค้นหาหญิงตั้งครรภ์รายใหม่
 - ประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิประโยชน์
 - ติดตามต่อเนื่อง หลังคลอด/เยี่ยมบ้าน

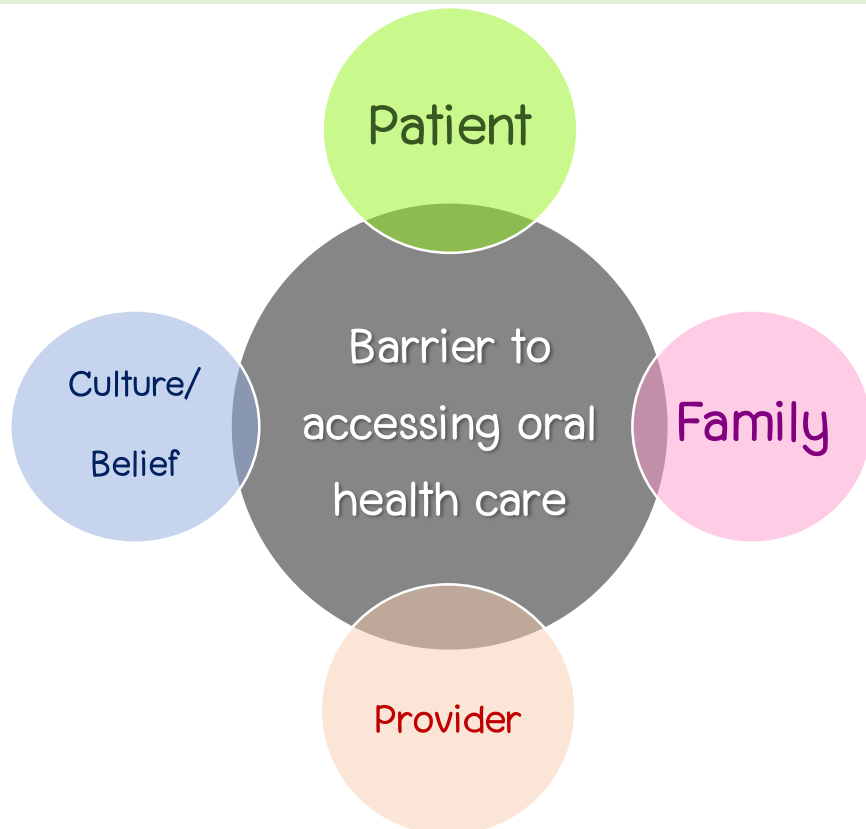
การดำเนินงาน

สำนักทันตสาธารณสุข

- เพิ่มการเข้าถึงบริการ : Fee schedule
- ชุดความรู้/สื่อ
 - คู่มือแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ANC WCC และ ศพด.คุณภาพ
 - Key messages ผ่านสื่อ roll up, poster, แผ่นปลิว, online
 - ทำต้นแบบตุ๊กตาเพื่อเป็นสื่อในการให้คำแนะนำพ่อแม่
- ขยายกลุ่มเป้าหมายไปสู่ช่วงก่อนตั้งครรภ์ => ร่วมทำงานในโครงการวิวัฒน์สร้างชาติ

การดำเนินงาน

- Knowledge : ไม่เห็นความสำคัญ (*ครรภ์แรก*)
- Attitude : กังวลเรื่องความปลอดภัย
- Economic : ค่าใช้จ่าย, สิทธิการรักษา

ANC :

- screening/risk assessment (pink book)
- ส่งต่อฝ่ายทันตกรรม => prevention, treatment

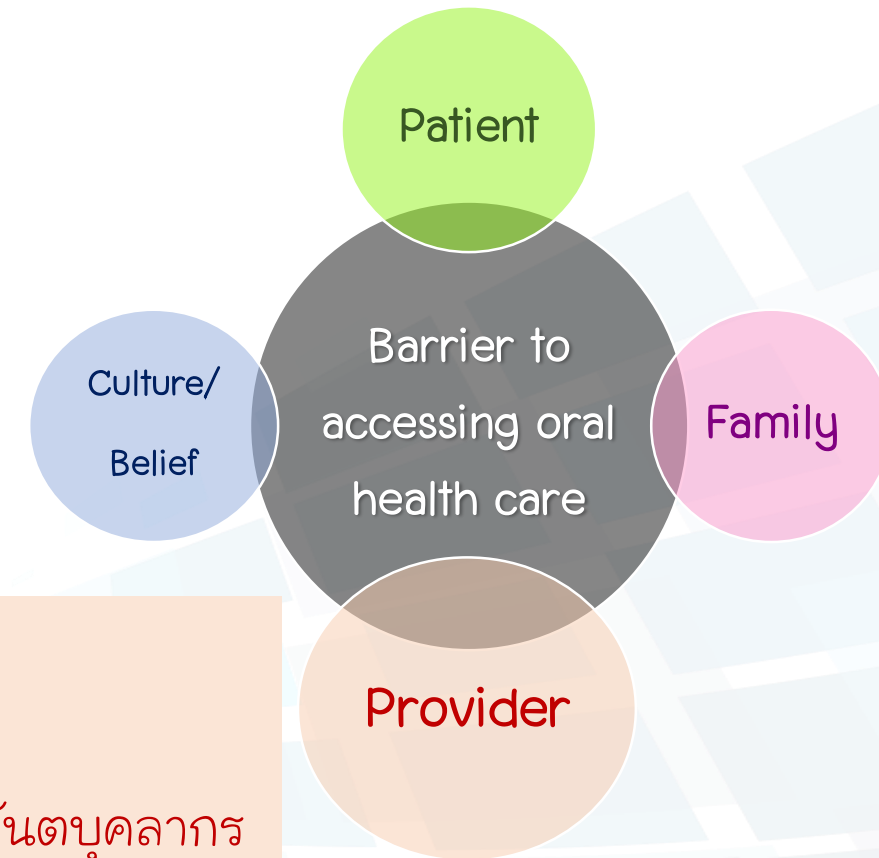
Key messages : การดูแลสุขภาพช่องปาก, สิทธิการรักษา

Proposed policy : Fee schedule

(Oral examination, Scaling)

Gap

- Knowledge & Attitude ของผู้ให้บริการ
- Coordination
- Manpower
- สถานการณ์ในสถานบริการเอกชน

- Knowledge : outdated
- Attitude : กังวลเรื่องความปลอดภัย
- Coordination : พยาบาล-สูตินารีแพทย์-ทันตบุคลากร
- Manpower : คนไม่พอ

แนวทางการให้บริการทันตกรรมในหญิงตั้งครรภ์

General aspect

- Pregnancy = ASA II สามารถทำการรักษาใน 1° care ได้ ภายใต้ routine precaution
- หญิงตั้งครรภ์ควรได้รับบริการอะไรบ้าง (risk assessment, prevention, treatment)

Common oral manifestation

- Caries
- Gingivitis
- Epulis
- Tooth surface loss

แนวทางการให้บริการทันตกรรมในหญิงตั้งครรภ์

Risk assessment

- ตัวอย่างคำถาม เช่น seven-self reported, คำถาม screening
 1. คุณมีเหงือกบวม หรือเลือดออกที่เหงือก ปวดฟัน มีปัญหาการเคี้ยว/กินอาหาร หรือปัญหาอื่นๆ ในช่องปากหรือไม่
 2. คุณพบทันตแพทย์ครั้งสุดท้ายเมื่อไร
 3. คุณต้องการความช่วยเหลือในการพบทันตแพทย์หรือไม่
- Behaviour เช่น smoking, alcohol consumption => ส่งผลอย่างไร
- Intraoral assessment : risk of infection? poor prognosis tooth?

แนวทางการให้บริการทันตกรรมในหญิงตั้งครรภ์

Dental management

- Appointment : Afternoon is preferable because tendency to vomit is usually greater in the morning
- Pre-op
 - Precaution : supine hypotension syndrome
 - Position : Avoid laying flat, esp. in 3rd trimester
Lateral left side position is recommended.
- Peri-op
 - ยาชา
 - X-ray
 - Amalgam
 - Etc.
- Medication ที่ปลอดภัย analgesic, ATB (Para,Amoxy.....)

ประเด็นอื่นที่สนใจ

- การทำงานร่วมกับคลินิกฝากครรภ์เอกชน
- เพิ่มการเข้าถึงบริการ => สูตินารีแพทย์
- ขยายไปยังกลุ่มวัยอื่น => วัยทำงาน
- การติดตามต่อเนื่องในชุมชน => ทำ mapping หญิงตั้งครรภ์ (ตั้งแต่ช่วงท้องจนถึงหลังคลอด)